

Oekraïne: kansen op de rivier

De agrarische sector groeit hard in Oekraïne. Vorig jaar steeg ook de export van agrarische producten met 4,5% ten opzichte van 2015. De groei betekent ook dat infrastructuur in het land moet ontwikkelen. Het oog valt daarbij onder meer op het gebruik van waterwegen. Nederland kan daarbij een rol spelen.

Stroomgebied Djnepr

Beeld: ©Francis McLloyd

Oekraïne is een landbouwland bij uitstek. Het is de sector die jaar op jaar groeit, crisis of niet. Met 42 miljoen hectare voor landbouw geschikte grond heeft Oekraïne de potentie om een groot deel van de wereld te voeden. Het potentieel voor de Nederlandse sector is enorm. Vanwege de ruimte, maar ook vanwege de moderniseringsslag die het land wil maken om de kwaliteit en de kwantiteit van de landbouwproductie te vergroten.

Nederlandse bedrijven actief

Nederlandse bedrijven zijn nu in Oekraïne vooral actief in de zuivelsector, (poot)aardappelen, tuinbouw, biomassa en voedselverwerkende industrie. Maar naarmate de productie groeit, bouwt ook de druk op de infrastructuur van het land op. Net als in Nederland stijgt elk jaar in Oekraïne de export van agrarische producten. Over het jaar 2016 een stijging van 4,5% ten opzichte van 2015. Ontwikkeling van de infrastructuur in Oekraïne is hard nodig om de verdere ontwikkeling van de landbouwsector te ondersteunen.

De wegen in Oekraïne zijn berucht. Het asfalt wordt te dun gestort en de vrachtwagens te zwaar beladen. Ieder oogstseizoen rijden de graantrucks weer gaten en scheuren in de weg. De regering probeert dit aan te pakken door betere controles van de trucks en verbetering van de wegen. Het alternatief is het spoor. Het spoorwegbedrijf Ukrzaliznytsia kampt echter met een enorm tekort aan wagons en daarmee lopen de wachttijden en -kosten steeds hoger op. De druk moet hier snel van de ketel, om de groei van de agrarische sector te faciliteren.

In vergetelheid geraakt

Kijk je naar de kaart van Oekraïne dan zie je een land dat van noord naar zuid verdeeld wordt door een rivier, de Dnjepr, die uitmondt in de Zwarte Zee. Ten tijde van de Sovjet Unie werd die acht maanden per jaar bevaren voor de transport van bulkgoederen als bouwmaterialen, ertsen en ook vele soorten granen. In de vijftienvijftig jaar onafhankelijkheid was dit in vergetelheid geraakt. Het ministerie van Infrastructuur van Oekraïne ziet nu weer de kans en de noodzaak van het gebruiken van de rivier en is daarom samen met de Nederlandse ambassade het Dnipro Development Initiative (DDI) gestart.

In het DDI werken de verschillende Internationaal Financiële Instellingen (IFI's) samen om de rivier weer te openen voor transport. De Wereldbank, EBRD en de EIB hebben serieuze budgetten vrijgemaakt voor investeringen in de infrastructuur. Ze krijgen echter niet de goede projectvoorstellen aangeleverd. Met Nederlandse inzet worden nu de belangrijkste bottlenecks in de rivier in kaart gebracht in prefeasibility studies. In de zomer zijn die klaar en kunnen de investeringsstudies worden opgestart.

Overgang weg en water

Een belangrijk Nederlands uitgangspunt is 'follow the cargo'. Welke producten moeten de rivier over en op basis daarvan de infrastructuur opzetten? Dat klinkt logisch, maar blijkt toch niet vanzelfsprekend! Wat voor terminals heb je nodig? Welke pakhuisen? Wat voor schepen? Een belangrijk onderdeel van de infrastructuur is natuurlijk de logistiek. Hoe zorg je voor een soepele overgang van het land naar de weg en het water? Van de rivier naar de zee? Hoe kan een agrobedrijf de productie daar optimaal op aanpassen? Op al deze punten en meer heeft Nederland een schat aan ervaring, waar in de komende jaren in Oekraïne vraag naar zal zijn door dit project. Nederland is immers niet voor niets de tweede agro-exporteur ter wereld. Dit is ook te danken aan onze havens en de logistieke mogelijkheden.

Relevant netwerk

De ambassade in Kyiv onderhoudt niet alleen het netwerk met de IFI's en de watersector in Oekraïne, maar is ook bezig om het relevante netwerk in Nederland op te bouwen, onder andere via het Netherlands Water Partnership (NWP) en EVO-fenedex. Daarnaast heeft de landbouwraad goed zicht op de ontwikkelingen in de agro-industrie. Vlak voor de zomer hopen we al deze partijen bij elkaar te krijgen voor een DDI-conferentie, om de bevindingen van de studies en de kansen goed in kaart te brengen.

Maar de ambitie van Oekraïne reikt verder. Na het openen van de Dnjepr en een goede achterlandconnectie, wil het land ook kijken hoe de rivier kan aansluiten op het Europese rivierennet. Dit was onderwerp van gesprek tijdens de TEN-T dagen in Rotterdam. Nederland kan een belangrijke rol spelen bij het openen van de waterwegen en de ontwikkeling van de agrarische sector in Oekraïne. Vanwege de grootte van het land heeft dat potentieel zelfs impact op de wereldmarkt: Together we can feed the world.

Economieteam Kiev